

Copyright © 2025 **T.C. Gençlik ve Spor Bakanlığı**
<http://genclikarastirmalari.gsb.gov.tr/>
 Gençlik Araştırmaları Dergisi • Aralık 2025 • 13(37) • 39- 53

ISSN 2791-8157
Başvuru | 26 Aralık 2024
Kabul | 6 Temmuz 2025

Gençlik Katılımı Üzerine Yapılan Çalışmaların Bibliyometrik Analizi

*Hatice Öztürk**

Öz

Bu çalışmada, Web of Science (WOS) veri tabanında 1981-2024 yılları aralığında gençlik katılımı üzerine yayınlanmış çalışmaların bibliyometrik analizi yapılmıştır. Araştırmada “gençlik katılımı” anahtar kelimesi tüm alanlarda taratılmış olup, elde edilen 1366 çalışmanın bibliyometrik incelemesi VOSviewer (Version 1.6.19) paket programı ile analiz edilmiştir. Analiz sonuçlarına göre yıl bazlı dağılım incelendiğinde, en çok yayının 2024 yılında olduğu ortaya çıkmıştır. Gençlik katılımı üzerine yazarların çalışmalarında öne çıkan anahtar kelimeler şunlardır: Gençlik (246), katılım (117), gençler (69), politik katılım (49), adolesan (39), sivil katılım (36), sosyal medya (29) ve vatandaşlık (26). Sürdürülebilir kalkınma hedeflerine dayalı değerlendirmede ise “sağlık ve kaliteli yaşam”, “nitelikli eğitim” ve “eşitsizliklerin azaltılması” gibi hedefler öne çıkmıştır. Ayrıca gençlik katılımı üzerine yapılan çalışmalar; eğitim, sosyal bilimler, psikoloji, kamu, çevre ve iş sağlığı, sosyal hizmet gibi disiplinlerde ivme kazanmıştır. Gençlik katılımının artırılması, gençlerin bütüncül iyi olma haline katkı sağlayabileceği gibi gençlere yönelik “katılımcı” anlayışa dayalı hizmet, program ve politika geliştirilmesine öncülük edebilir.

Anahtar Kelimeler: Gençlik Katılımı, Gençlik Refahı, Bibliyometrik Analiz

* Arş. Gör. Dr., Aksaray Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Sosyal Hizmet Bölümü, Aksaray, Türkiye, haticeozturk@aksaray.edu.tr, ORCID: 0000-0002-4982-3257

Abstract

In the current study, a bibliometric analysis of studies on youth participation published in the Web of Science (WOS) database between the years 1981 and 2024 was conducted. In this search, the keyword “youth participation” was scanned in all fields and the bibliometric examination of the 1366 studies obtained was conducted using the VOSviewer (Version 1.6.19) package program. According to the results of the analysis, when the year-based distribution is examined, it is revealed that the highest number of publications was in 2024. Frequently used keywords in studies on youth participation include “youth (246), participation (117), young people (69), political participation (49), adolescent (39), civic participation (36), social media (29) and citizenship (26)”. When evaluated in relation to Sustainable Development Goals, the goals that come to the fore include “Good Health and Well-being”, “Quality Education” and “Reduced Inequalities”. Additionally, studies on youth participation have gained momentum in fields such as education, social sciences, psychology, public, environmental and occupational health and social work. Enhancing youth participation not only fosters their well-being but also advances the development of services, programs and policies grounded in participatory approaches and tailored to young people.

Keywords: Youth Participation, Youth Welfare, Bibliometric Analysis

Giriş

Gençlik refahı alanında önemli konulardan biri gençlerin katılımının sağlanmasıdır. Gençlerin biyopsikososyal iyilik haline duyarlı programların, müdahalelerin ve politikaların geliştirilmesinde, gençlerin ihtiyaçlarının ve deneyimlerinin odağa alınması oldukça önemlidir (Williams ve ark., 2024). Sosyal hizmet disiplini gençlerin güçlendirilmesi ve sosyal adaletin inşa edilmesi için program geliştirme, politika oluşturma, toplum organizasyonu gibi süreçlerde gençlerin karar alma mekanizmalarına aktif katılımlarının kritik olduğunu kabul etmektedir (Sprague Martinez ve ark., 2018). Bununla birlikte gençlik politikaları ve programları bağlamında kapsayıcılığın sağlanabilmesi, karar alma mekanizmalarında katılımcı bir anlayışı ve süreci gerektirir.

Ulusal ve uluslararası kuruluşlar, gençlerin refahının sağlanabilmesi için katılımlarının sosyal, ekonomik ve politik boyutlarda iyileştirilmesi gerektiğine dikkat çekmektedirler (UN, 2022; OECD, 2023). Ulusal düzeyde Türkiye’de 12. Kalkınma Planında gençlerin karar alma süreçlerine, iktisadi ve sosyal hayata katılımlarının sağlanması temel hedefler arasında yer almıştır (T. C. Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı, 2023). Bu noktada Gençlik ve Spor Bakanlığı, gençlik politikalarını belirlemek amacıyla 81 ilde gençlerle birlikte vizyon çalıştayları düzenlemiştir. Bu belgenin odak noktalarından biri de gençlerin karar alma süreçlerine ve topluma aktif katılımlarını sağlamaktır (Gençlik ve Spor Bakanlığı, 2024).

Uluslararası düzeyde ise OECD tarafından 2023 yılında “Gençler İçin Daha İyi Fırsatlar Yaratmaya Yönelik Tavsiye Kararı” ile gençlerin eğitime, istihdama, sosyal ve politik yaşama kapsayıcı katılımlarının hayati önem taşıdığı kabul edilmiştir. Ancak bu taahhütlerin uygulamaya aktarılmasında yetersiz kaldığı görülmektedir (Head, 2011). Bu durum gençlik katılımı alanında bilgi, beceri ve değer temelinin gelişmesine olumsuz biçimde yansımaktadır. Bu nedenle gençleri katılımcı bir sürecin dışında tutmaktadır.

Yapılan araştırmalar, gençlik katılımını sağlayabilmek için gençlerin karar alma süreçlerine dahil edilmelerinin, seslerinin duyurulmasının ve onlarla iş birliği yapılmasının önemli olduğunu göstermiştir. Bunun aksine

özellikle gençleri ilgilendiren konularda gençlerin deneyimlerinin göz ardı edilmesi ve dolayısıyla karar alma süreçlerine dahil edilmemeleri, fırsatlardan ve kaynaklardan eşit bir biçimde yararlanamamaları katılımı anlayışın gelişmesine engel oluşturmaktadır (Barber, 2009; Brady ve ark., 2023; Larsson ve ark., 2018; Macauley ve ark., 2022; Sala-Torrent ve Planas-Lladó, 2024; Wright ve Ord, 2015). Bu durumu destekleyen bir çalışmada; gençlerin sosyal, ekonomik ve politik alanda katılım haklarının olduğunu bilmelerine rağmen aktif katılım oranlarının düşük olduğu vurgulanmaktadır (Altın ve Kasımoğlu, 2016).

Bazı araştırmalar, gençlerin yetişkin deneyiminde “pasif” vatandaşlar olarak görülmelerinin; katılımın farklı boyutlarında yetersiz kalmalarına yol açtığını öne sürmektedir (Banaji, 2008; Bowman, 2020; Kalaycıoğlu ve Çelik, 2008). Bu noktada gençlik refahına yönelik uluslararası veriler dikkat çekicidir. Uluslararası Çalışma Örgütü [ILO] tarafından yayımlanan “Dünya İstihdam ve Sosyal Görünüm” Raporu’nda 2024 yılında dünya genelinde eğitim, öğretim ve istihdamda olmayan gençlerin oranı %20,4 olarak belirtilmiştir. Cinsiyete göre bu oran incelendiğinde kadınlarda %28,2; erkeklerde ise %13,1’dir. Ayrıca bu raporda eğitimde, öğretimde ve istihdamda olmayan gençlerin oranına yönelik küresel çapta yavaş ilerleme kaydedildiğine, cinsiyet temelli eşitsizliğin olduğuna ve dolayısıyla ilerleyen yıllarda bu oranın tekrar artabileceğine dikkat çekilmektedir (ILO, 2024). Dolayısıyla gençlerin eğitim, öğretim ve istihdama katılımlarına yönelik bu oranlar eğitim ve istihdamdaki fırsat eşitsizliğini gündeme getirmektedir (Köse, 2024). Öte yandan kendi içerisinde heterojen bir grup olan gençler; eğitim, istihdam, sağlık, fırsat eşitliği, iklim değişikliği, barışın inşası gibi küresel ve ekolojik konularda değişimin aktörleri olarak öne çıkmaktadır (Douglas, 2023; Kolleck ve Schuster, 2022). Birleşmiş Milletler (UN, 2015) sürdürülebilir kalkınma hedeflerinin başarılmasında ve toplumlar arası dayanıklılığın geliştirilmesinde gençlerin potansiyel gücünün önemli rol oynadığını belirtmektedir. Bu bağlamda toplumsal cinsiyet eşitliği, barış ve güvenliğin sağlanması, nesiller arası ortaklıklar gibi konularda kapsayıcı bir anlayışı içeren katılımcı süreçler, gençlik politikalarının temel bileşeni haline gelmiştir (Global Coalition on Youth, Peace, and Security, 2022). Bu durum, gençlerin deneyimlerini yansıtabilecekleri alanların inşasını mümkün kılarak, onların yapabilirliklerinin geliştirilmesine olanak sağlayan anlamlı katılım sürecini ortaya koymaktadır.

Katılım, bir süreç olarak ele alındığında birey, aile, grup ve toplumların karar alma süreçlerinde aktif rol almalarıyla mümkün olabilir. Uluslararası raporlarda da belirtildiği üzere katılım, gençlerin yaşadığı toplumlarda yerel, bölgesel ve uluslararası ölçekte gençleri ilgilendiren meselelerde söz sahibi olmaları, demokrasinin güçlendirilmesi ve toplumsal güvenin inşası açısından işlevsel bir role sahiptir (OECD, 2017; UNICEF, 2021). Bu bağlamda gençlerin bütüncül iyi olma halinin gerçekleştirilebilmesi, fırsatlara ve hizmetlere eşit erişimlerinin kolaylaştırılması ve sosyal adaletin savunuculuğu açısından gençlik katılımı önem teşkil etmektedir (Cammaerts ve ark., 2016; Yamaguchi ve ark., 2023). Bununla birlikte gençlerin yaşadıkları toplumun sosyo-kültürel yapısı, eğitime bakış açısı, ekonomik ve politik koşulları katılım durumlarına etki ederek farklılık gösterebilmektedir (Konuralp, 2016). Ayrıca gençlik katılımının toplumsal fayda sağlayabileceği gibi eşitsizliğe neden oluşturabileceği göz önünde bulundurulduğunda güç dinamikleri, ilişki kalıpları, ekonomik ve kültürel koşullar odağında ele alınması kritiktir (Cahill ve Dadvand, 2018). Bu bağlamda gençlik politikalarının kapsayıcı, eşitliğe dayalı, kültüre ve toplumsal cinsiyete duyarlı olması önemlidir (Özer, 2011). Gençlik refahı alanında katılıma dayalı bir perspektif; gençlerin haklarının ve özgürlüklerinin korunmasını, gelişimsel süreçlerinin desteklenmesini, sosyal içermeyi ve dolayısıyla yaşamlarına etki eden sosyal, kültürel, ekonomik, ekolojik ve politik koşullarda söz sahibi olmalarını gerektirmektedir (Checkoway, 2011; Konuralp, 2016; Tekindal, 2017).

Bu araştırma, Web of Science (WOS) veri tabanından elde edilen verilerle gençlik katılımı alanındaki çalışmaları

detaylı bir şekilde inceleyerek gelecekteki araştırma eğilimlerini belirlemeyi amaçlamaktadır. Buradan hareketle, bu çalışmada şu sorulara cevap aranmaktadır:

1. Gençlik katılımı üzerine yapılan çalışmaların yıllara ve araştırma alanlarına göre dağılımı nasıl şekillenmektedir?
2. Sürdürülebilir kalkınma hedefleri temelinde gençlik katılımına yönelik çalışmaların dağılımı nasıldır?
3. Gençlik katılımı üzerine yapılan çalışmalarda en üretken yazarlar ve kurumlar hangileridir?
4. Gençlik katılımı alanında en fazla iş birliği ve bağlantı kuran yazarlar kimlerdir?
5. Gençlik katılımı üzerine yapılan çalışmalarda en çok ortak atıf alan yazarlar, ülkeler ve kurumlar kimlerdir?
6. Gençlik katılımı üzerine yapılan çalışmalarda yazarlar tarafından en çok kullanılan anahtar kelimeler nelerdir?
7. Gençlik katılımı üzerine yapılan çalışmalarda eserlerin bibliyografik eşleşme durumu nasıldır?

Yöntem

Bibliyometrik analiz, bir olguya dair karmaşık bilgi akışının sistematik biçimde anlamlandırma ve güncel araştırma eğilimlerini tespit etmeyi sağlar (Donthu ve ark., 2021). VOSviewer (Version 1.6.19) paket programı ise araştırmacı tarafından belirlenen olgu üzerine bibliyometrik ağlar belirleyerek görsel haritalar sunar (Dereli, 2024). Ayrıca bu program, araştırma soruları odağında belirlenen bileşenler (yazar, ülke, kurum, anahtar kelime vb.) arasındaki ilişkileri ortaya koymaya olanak sağlar (Van Eck ve Waltman, 2010).

Bu çalışmada gençlik katılımı üzerine yapılan çalışmalara erişebilmek için, 19 Aralık 2024 tarihinde Web of Science (WOS) veri tabanı kullanılmıştır. Bu veri tabanı, bibliyometrik analizin yapılmasına olanak sağlayan verilere (atıf sayıları, iş birliği ağları, anahtar kelimeler vb.) erişim kolaylığı sunmasından dolayı tercih edilmiştir (Sipahi Döngül, 2024).

Bu bağlamda arama “youth participation” anahtar kelimesiyle herhangi bir belge türü, dil ya da indeks kısıtlamasına gidilmeden tüm alanlarda (all fields) gerçekleştirilmiştir. Bu tarama sonucunda ilk yayınlanan çalışmanın 1981 yılında olduğu tespit edilmiştir. 2025 yılı henüz tamamlanmadığından çalışma 2024 yılı ile sınırlı tutulmuştur. 1981-2024 yılları aralığında farklı dillerde (İngilizce, İspanyolca, Rusça, Portekizce vb.) yayınlanan 1366 çalışmaya (makale, derleme, kitap, kitap incelemesi, kitap bölümü, bildiri, editoryal vb.) ulaşılmıştır. Elde edilen bu veriler, VOSviewer (1.6.19) paket programı aracılığıyla analiz edilmiştir. Bibliyometrik analizlerde CiteSpace ve Bibliometrix gibi araçlar da kullanılabilir. Ancak VOSviewer diğer araçlara kıyasla kullanıcı dostu arayüzüne sahiptir ve bibliyometrik ağları görselleştirmede daha güçlüdür (Markscheffel ve Schröter, 2021; Van Eck ve Waltman, 2010).

Bulgular

Bu bölümde Web of Science (WOS) veri tabanında gençlik katılımı üzerine yayınlanmış çalışmaların bibliyometrik analizine yer verilmiştir. Bu kapsamda araştırma soruları odağında gençlik katılımı üzerine yapılan çalışmaların yıllara, araştırma alanlarına ve sürdürülebilir kalkınma hedeflerine göre dağılımı tablolar halinde sunulmuştur. Ayrıca yazar, ülke ve kurum dağılımı, en sık kullanılan anahtar kelimeler, atıf analizleri ve iş birliği ağları gibi çeşitli bibliyometrik göstergelerin analizine şekiller ve tablolar eşliğinde yer verilmiştir. Tablo 1’de gençlik katılımı üzerine yayınlanan eserlerin yıllara göre dağılımı gösterilmektedir.

Tablo 1. Yayınlanan Eserlerin Yıllara Göre Dağılımı

Yayın Yılı	Yayın Sayısı	%	Yayın Yılı	Yayın Sayısı	%	Yayın Yılı	Yayın Sayısı	%
2024	108	7,90	2012	56	4,09	2000	6	0,43
2023	115	8,41	2011	39	2,85	1999	2	0,14
2022	147	10,76	2010	39	2,85	1998	3	0,21
2021	112	8,19	2009	38	2,78	1996	1	0,07
2020	95	6,95	2008	27	1,97	1995	3	0,21
2019	90	6,58	2007	20	1,46	1994	1	0,07
2018	81	5,92	2006	22	1,61	1992	1	0,07
2017	83	6,07	2005	11	0,80	1991	2	0,14
2016	74	5,41	2004	6	0,43	1985	2	0,14
2015	60	4,39	2003	8	0,58	1984	1	0,07
2014	50	3,66	2002	7	0,51	1983	1	0,07
2013	50	3,66	2001	4	0,29	1981	1	0,07

Tablo 1 incelendiğinde, yıl bazlı dağılıma göre en fazla yayın 147 eser (%10,76) ile 2022 yılında yapılmıştır. Gençlik katılımı üzerine ilk eserin 1981 yılında yayınlandığı, 2004 yılından sonra uluslararası gençlik politikalarının ve stratejik belgelerin etkisiyle bu alanda yapılan çalışmaların ivme kazandığı görülmektedir. Küresel krizlerin yaşandığı 2020 yılı sonrasında ise 2021-2024 yılları arasında yayın sayılarındaki artış dikkat çekmektedir.

Tablo 2. Yayınlanan Eserlerin Araştırma Alanlarına Göre Dağılımı

Araştırma Alanı	Çalışma Sayısı	%
Sosyal Bilimler, Diğer Konular	226	28,14
Eğitim Araştırmaları	178	22,16
Psikoloji	138	17,18
Kamu, Çevre ve İş Sağlığı	136	16,93
Sosyal Hizmet	125	15,56
Toplam	803	100
Kariyer İyimserliği	.938	.938
Bilgi	.846	.846

Gençlik katılımına ilişkin yayınlanan çalışmalarda öne çıkan ilk 5 araştırma alanı Tablo 2’de gösterilmiştir. Bulgulara göre gençlik katılımı literatürü daha çok sosyal bilimler (226 eser) ve eğitim (178 eser) alanlarında yoğunlaşmaktadır. Diğer yandan psikoloji, kamu, çevre ve iş sağlığı, sosyal hizmet gibi farklı alanlarda yayınlanan çalışmalar, ilgili literatürün disiplinler arası ve kesişimsel bir çerçevede geliştiğini göstermektedir.

Tablo 3. Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri Bazlı Eser Dağılımı

Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri	Çalışma Sayısı	%
Sağlık ve Kaliteli Yaşam	668	62
Nitelikli Eğitim	136	13
Eşitsizliklerin Azaltılması	121	11
Açlığa Son	82	8
Yoksulluğa Son	62	6
Toplam	1069	100

Tablo 3, gençlik katılımı üzerine yapılan çalışmalarda sürdürülebilir kalkınma hedeflerinden “Sağlık ve Kaliteli Yaşam”, “Nitelikli Eğitim” ve “Eşitsizliklerin Azaltılması” başlıklarının öne çıktığını göstermektedir. Bu hedefler gençlik katılımında önemli belirleyiciler olarak yer almakta; bulgular ise gençlerin bütüncül iyi olma hâlinin sürdürülebilir kalkınma hedeflerine yansıdığını ortaya koymaktadır.

Tablo 4. Gençlik Katılımı Üzerine Yayını Olan İlk On Yazar

Yazar	Çalışma Sayısı
Banaji, Shakuntala	11
Anstead, Nick	10
Richards-Schuster, Katie	10
Harrison, Sarah	10
Augsberger, Astraea	10
Cammaerts, Bart	10
Bruter, Michael	10
Collin, Philippa	8
Sprague Martinez, Linda S.	7

Tablo 4’e göre gençlik katılımı alanına öncülük eden yazarlar incelendiğinde; en fazla eser yayınlayan “Banaji, Shakuntala” olarak öne çıkmıştır. Bununla birlikte 1366 yayın içerisinde Türkiye bağlamında gençlik katılımı üzerine yapılan 6 araştırma (Gökçe-Kızılkaya ve Onursal-Besgül, 2017; Lüküslü ve Walther, 2021; Öktem ve ark., 2014; Severcan, 2015a; Severcan, 2015b; Şener, 2014; Walther ve ark., 2021) ve 2 bildiri (Akfırat, 2016; Şener, 2012) bulunmaktadır. Bu veriler, Türkiye’deki gençlik katılımı literatürünün uluslararası düzeyde oldukça sınırlı düzeyde temsil edildiğini göstermektedir.

Tablo 5. Yayınlanan Eserlerde Öne Çıkan İlk 10 Kurum

Kurum	Çalışma Sayısı
University of California System	39
University of London	29
University of Melbourne	28
University of Sydney	26
University of Michigan	25
University of Michigan System	25
MCGILL University	23
University of Toronto	18
Boston University	16
State University System of Florida	16

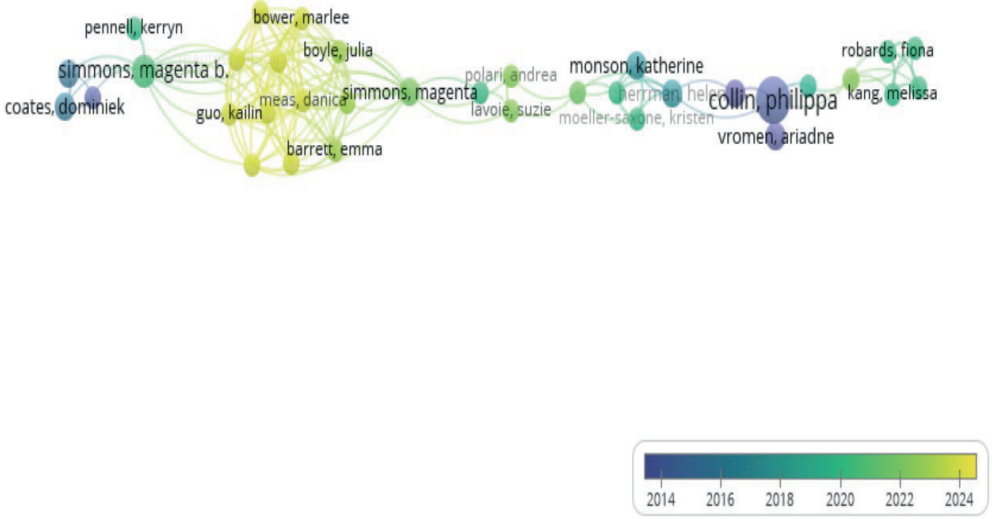
Gençlik katılımına yönelik öne çıkan ilk 10 kurum bilgisi Tablo 5’te sunulmaktadır. Buna göre “University of California System” 39 eser ile bu alanda en fazla eser üreten kurumdur. Diğer yandan “University of London” 29 eser ile, “University of Melbourne” 28 eser ile, “University of Sydney” 26 eser ile “University of Michigan” ise 25 eser ile bu alanda yayınladıkları eserler açısından ilk 5 kurum arasında yer almaktadır.

Bu bulgular gençlik katılımı literatüründe ABD, Birleşik Krallık ve Avustralya gibi Anglosakson ülkelerin önemli bir etkiye sahip olduğunu ancak coğrafi ve kültürel açıdan yeterince temsil edilmediğini ortaya koymaktadır. Bununla birlikte öne çıkan bu yükseköğretim kurumlarında gençlik politikalarına yönelik teorik ve uygulama temelli bakış açısı, uluslararası iş birliklerine dayalı çalışmalar, disiplinler arası araştırma merkezleri ve araştırma fonları dikkat çekicidir. Bu olanakların gençlik katılımı alanında akademik bilgi üretimlerini desteklediği görülmektedir.

Ortak Yazar Analizi

Gençlik katılımı üzerine aralarında en çok bağlantıya sahip olan ve iş birliği yapan yazarların tespit edilmesi amaçlanmıştır. Bu doğrultuda yazarların ortak yazarlık analizi yapılmıştır. Bu analize göre en az 2 yayın ve en az 2 atıf kriteri belirlenerek; 35 birim, 4 küme, 129 bağlantı gücü ve 186 toplam bağlantı gücünden oluşan ağ haritası çıkarılmıştır (Şekil, 1). Buna göre ağ haritasında öne çıkan yazarların Collin, Philippa (8 yayın, 266 atıf, 7 toplam bağlantı gücü) ve Simmons, Magenta B. (4 yayın, 70 atıf, 14 toplam bağlantı gücü) olduğu tespit edilmiştir. Ortak yazarlık bağlarının katmanlaşma durumuna ilişkin yıl bazlı analizde, yazarlar arası iş birliğinin 2014-2024 yılları aralığında sınırlı kaldığı gözlemlenmiştir. Elde edilen veriler, bu dönemde ortak yayın üretiminin belirli yazar grupları arasında yoğunlaştığını göstermektedir. Dolayısıyla bu alandaki bilgi paylaşımının daha çok bireysel gruplar arasında gerçekleştiği ve akademik etkileşimin geniş çapta yayılmadığı görülmektedir.

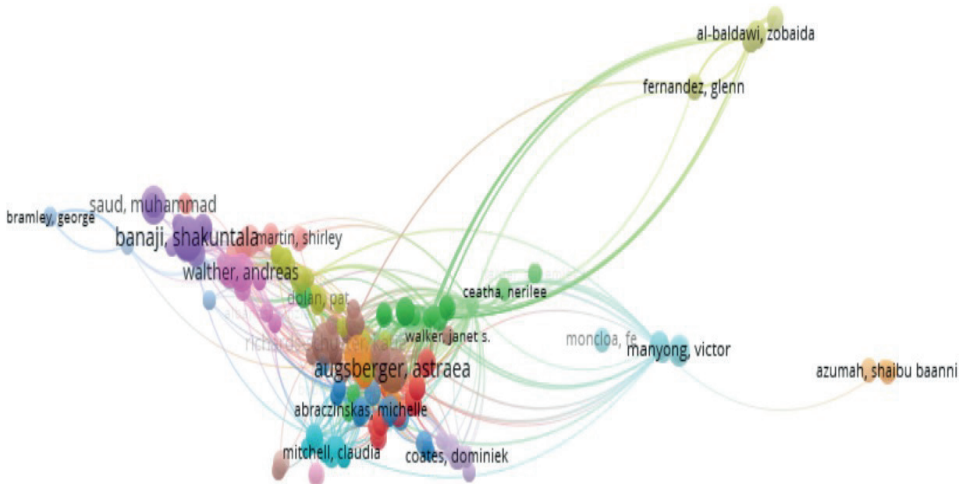
Şekil 1. Yazarlar Arası İşbirliğini Gösteren Ortak Yazar Bağlarına Ait Katmanlaşma Durumu

Yazarların Atıf Analizi

Yazarlar arasındaki atıf ağlarını ortaya koymak amacıyla en az 2 yayın ve atıf ölçütü temel alınmıştır. Bu kapsamda bir yazarın diğer yazarlar tarafından aldığı atıf sayısını gösteren ağ haritası oluşturulmuştur. Buna göre 18 küme, 1232 bağlantı ve 1992 toplam bağlantı gücü tespit edilmiştir. Bu bulgu, gençlik katılımı alanında oldukça yoğun bir atıf ağı olduğunu göstermektedir. Ağ haritasında merkezi aktörler olarak öne çıkan yazarlar: Augsburg, Astraea (10 eser, 182 atıf, 104 toplam bağlantı gücü) ve Banaji, Shakuntala (10 eser, 90 atıf, 8 toplam bağlantı gücü)'dir.

Şekil 2. Yazarların Atıf Bağlarını Gösteren Ağ Haritası

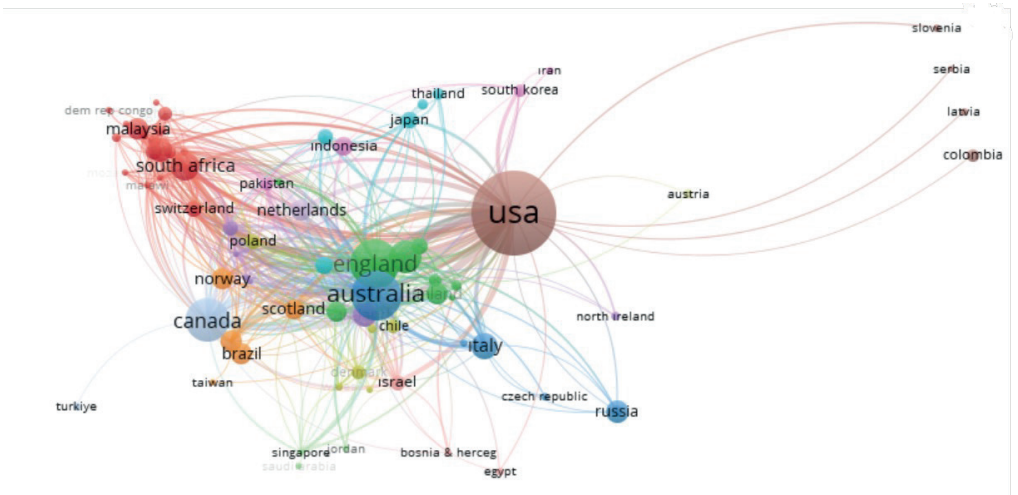

Ülkelerin Atıf Analizi

Gençlik katılımı üzerine yapılan çalışmalarda ülkelerin atıf ağlarını ortaya koymak amacıyla en az 2 yayın ve atıf ölçütü temel alınarak, ağ haritası çıkarılmıştır. Bu noktada elde edilen ağ haritasında toplamda 14 küme, 539 bağlantı ve 2195 toplam bağlantı gücü bulunmuştur. Bu analiz kapsamında bilimsel üretim ve etki açısından Amerika Birleşik Devletleri, Avustralya ve İngiltere gibi Anglo-Sakson kültürüne sahip ülkelerin öne çıktığı tespit edilmiştir. ABD 11433 atıf, 399 eser, 751 toplam bağlantı gücüyle alana katkı sağlamıştır. ABD'nin katılımı gençlik politikalarını benimseyen İngiltere, Avustralya, Kanada gibi ülkelerin yanı sıra farklı kıtalardaki Japonya, Brezilya, Güney Afrika gibi ülkelerle de yüksek düzeyde bağlantılar oluşturduğu tespit edilmiştir.

Diğer yandan Avustralya 4675 atıf, 138 eser, 610 toplam bağlantı gücüyle İngiltere ise 3958 atıf, 132 eser, 378 toplam bağlantı gücü ile öne çıkan diğer ülkeler arasındadır. Şekil 3'te görüldüğü üzere Avustralya yalnızca Avrupa ülkeleriyle değil aynı zamanda Asya ülkeleriyle de güçlü bağlantılara sahiptir. Bu durum Avustralya'nın gençlik ve eğitim alanındaki politikalarında Kuzey Asya ülkeleriyle iş birliklerinin etkisini yansıtmaktadır. İngiltere'nin başta ABD olmak üzere Kanada, Brezilya, Kuzey Afrika gibi ülkelerle bağlantıları öne çıkmıştır. İngiltere'nin tarihsel arka planı da göz önünde bulundurulduğunda gençlik katılımı üzerine kurumsallaşmış araştırma merkezleri ve politikalarıyla farklı ülkelerle önemli bir etkileşim alanı oluşturduğu görülmektedir.

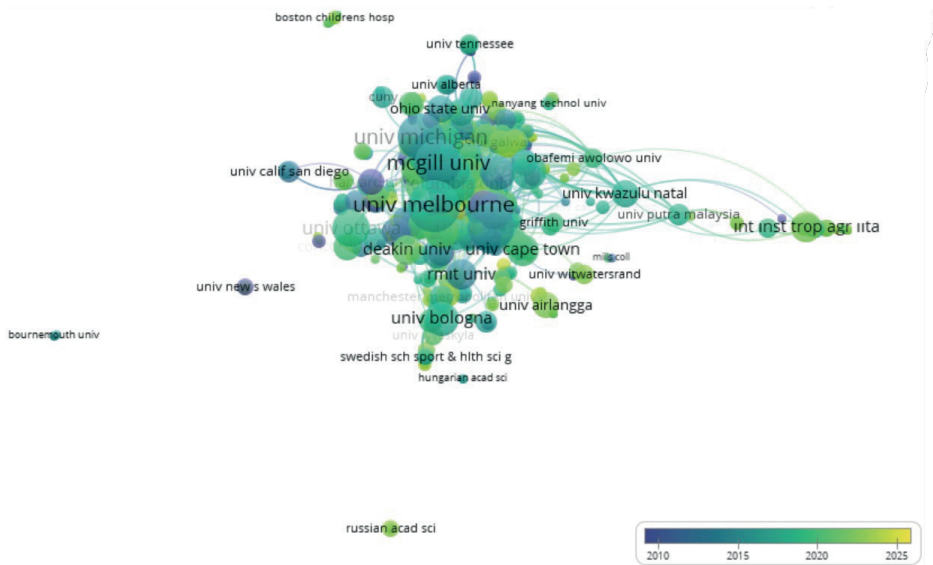
Şekil 3. Ülkelerin Atıf Bağlarını Gösteren Ağ Haritası

Kurumların Atıf Analizi

Kurum bazlı atıf ağlarının analizini gerçekleştirirken en az 1 yayın ve atıf ölçütü temel alınarak, ağ haritası oluşturulmuştur. Bu analize göre katmanlaşma durumu 2010-2024 yılları aralığında yoğunlaşmıştır. University of Melbourne (28 eser, 2969 atıf) yayın ve atıf açısından öne çıkan kurumlardan biridir. Diğer yandan toplam bağlantı gücü odağında değerlendirildiğinde; University of Michigan (572 toplam bağlantı gücü) ve University of Melbourne (503 toplam bağlantı gücü) en yüksek etkileşime sahip kurumlardır. Bu bulgular, gençlik katılımı araştırmalarında bu kurumların merkezi bir üretim ve karşılıklı etkileşim ağı oluşturduğunu ortaya koymaktadır.

Şekil 4. Kurumların Atıf Bağlarına Ait Katmanlaşma Durumu

Yazarların Anahtar Kelime Analizi

Gençlik katılımı üzerine yazarların çalışmalarında en sık kullanılan anahtar kelimeler değerlendirildiğinde 5 küme, 1048 bağlantı, 848.00 toplam bağlantı gücü tespit edilmiştir. Buna göre yazarların çalışmalarında öne çıkan kelimeler şunlardır: gençlik katılımı (275), gençlik (246), katılım (117), gençler (69), politik katılım (49), adolesanlar (39), sivil katılım (36), sosyal medya (29) ve vatandaşlık (26).

Gençlik katılımı bağlamında bu anahtar kelimelerden politik katılım, demokrasi, vatandaşlık ve sosyal medya birlikte ele alındığında dijital/e-katılım ve dijital demokratikleşme temalarına işaret etmektedir. Bu bağlamda teknolojinin gelişimiyle gençlik katılımı mekânsal boyutta yeniden tanımlanmakta ve özellikle demokratik süreçlerde dijital platformlar önemli bir aktör olarak öne çıkmaktadır. Diğer yandan öne çıkan anahtar kelimelerden “adolesan” kavramı gençlerin yaşam dönemlerinde kritik bir evreye işaret etmektedir. Adolesan, fiziksel aktivite, güçlendirme, ruh sağlığı, sivil katılım gibi kavramlar birlikte ele alındığında gençlik katılımının yalnızca politik boyutuna değil aynı zamanda biyopsikososyal boyutlarına da odaklanıldığı görülmektedir.

Tablo 6. Yazarların Anahtar Kelime Analizi

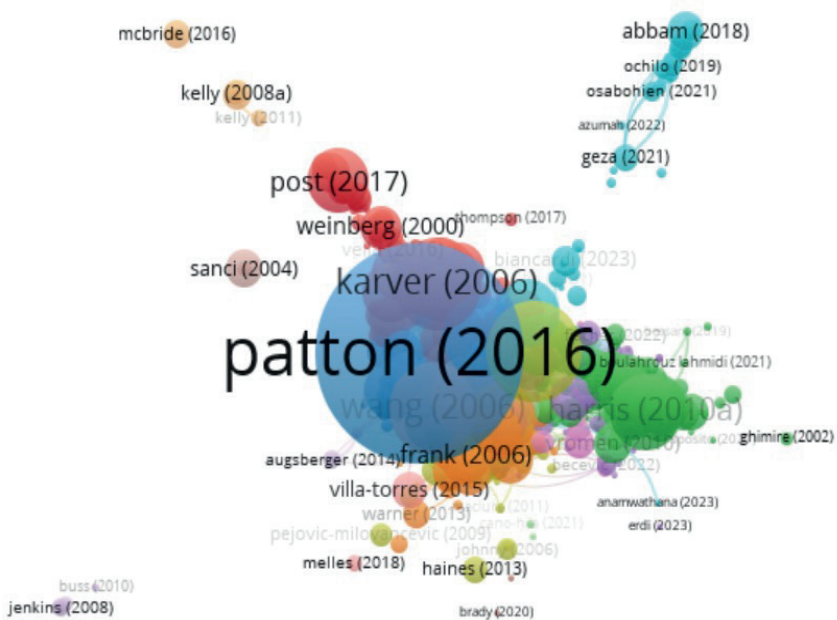
Anahtar Kelime	Kelime Kullanım Sayısı	Toplam Bağlantı Gücü Bağlantı Gücü
Gençlik katılımı	275	197.00
Gençlik	246	198.00
Katılım	117	105.00
Gençler	69	58.00
Politik katılım	49	43.00
Adolesanlar	39	31.00

haritasında, 19 atuf ve 661 toplam bağlantı gücüne sahip olan Havliceck ve ark. (2018) güçlü bağlantılarıyla yazarlar arasında köprü görevi görmektedir.

Tablo 7. Eserlerin Bibliyografik Eşleşme Analizi

Yazar	Atıf Sayısı	Toplam Bağlantı Gücü
Patton ve ark. (2016)	2036	228
Manago ve ark. (2008)	431	35
Karver ve ark. (2006)	363	6
Wang (2006)	361	35
Mitra (2004)	283	107
Wong ve ark. (2010)	273	503
Harris ve ark. (2010)	242	157
Checkoway (2011)	228	466
Ballard ve ark. (2017)	199	57
Zeldin ve ark. (2013)	187	372

Şekil 6. Eserlerin Bibliyografik Eşleşme Bağları

Tartışma

Gençlik katılımı üzerine yayınlanan 1366 eserin bibliyometrik analizi, bu alandaki araştırma eğilimlerini ortaya koymayı amaçlamaktadır. Bu bağlamda gençlik katılımı üzerine en fazla eser 2024 yılında yayınlanmıştır. 2004

yılından itibaren ise bu alandaki çalışmalarda belirgin bir artış görülmektedir. Bu durum, Birleşmiş Milletler ve Avrupa Konseyi tarafından 2000'li yıllardan itibaren hazırlanan gençlik eylem raporları ve gençlik stratejileri gibi uluslararası girişimlerle bağlantılıdır (UN, 2010). Ayrıca, 2001 yılında gençlik politikalarına yönelik bir çerçeve niteliği taşıyan ve Avrupa Komisyonu tarafından kabul edilen Beyaz Kitap'ın etkisi açıkça görülmektedir (Mairesse, 2009). Katılım, bu politika belgesinde de vurgulandığı üzere, gençlik politikalarında öncelikli konular arasındadır. Gençlik katılımı üzerine yapılan çalışmalarda sosyal bilimler, eğitim, psikoloji, kamu, çevre ve iş sağlığı, sosyal hizmet araştırma alanlarının öne çıktığı görülmektedir. Dolayısıyla bu konuda artan sayıda araştırmaların alanlara göre farklılık göstermesi, konunun farklı disiplinler bağlamında ele alınabileceğinin göstergesidir. Dahası bu disiplinler, gençlik refahı alanında bütüncül iyilik halinin sağlanmasına; ekonomik, toplumsal, politik ve sivil katılımın artırılmasına yönelik bir perspektif benimsemektedir. Yapılan araştırmalarda da belirtildiği üzere kamu, eğitim, psikoloji, sosyal hizmet gibi çeşitli disiplinlerin bütüncül bakış açısı, gençlerin karmaşık ihtiyaçlarını anlamada ve gençliğin gelişimi bağlamında oldukça önemlidir (Ren, 2024; Tzankova ve Cicognani, 2019).

Bu bibliyometrik analizin önemli sonuçlarından biri de gençlik katılımı üzerine yazarların eserlerinde en sık kullanılan anahtar kelimelerin gençlik, katılım, gençler, politik katılım, adolesan, sivil katılım, sosyal medya ve vatandaşlık olmasıdır. Literatürde sosyal medyanın gençlerin sivil ve politik katılımalarında önemli bir araç olduğuna ve dijital teknolojilerin katılımı artırdığına yönelik bulgular bu sonuçları anlamlandırmada kritiktir (Cender ve Kuş, 2024; Kim, 2023; Lin ve Hong, 2016).

Sürdürülebilir kalkınma hedefleri odağında ise gençlik katılımı üzerine çalışmalarda sağlık ve kaliteli yaşam, nitelikli eğitim ve eşitsizliklerin azaltılması hedeflerinin öne çıkması dikkat çekicidir. Gençlik politikalarının gündeminde sağlık ve eğitim alanına yönelik iyileştirmeler yer almaktadır. Örneğin Türkiye'de Ulusal Gençlik ve Spor Politika belgesinde gençlik katılımı; ekonomik, sosyal, politik ve sivil bağlamda ele alınmıştır (Gençlik ve Spor Bakanlığı, 2013). Avrupa Komisyonu tarafından yayınlanan 2024 Gençlik Raporu'nda ise gençlerin politik bağlamda demokratik seçim süreçlerine katılımlarının sürekliliği için kapsayıcı politikalara ihtiyaç duyulduğu belirtilmiştir. Bununla birlikte bu raporda gençlerin duygusal ve psikososyal zorluklarla karşılaştıkları ve eğitim alanında dijital becerilerinin yetersiz olduğu bildirilmiştir (European Union, 2025).

Birleşmiş Milletler tarafından yayınlanan "Gençlerin Politika ve Karar Alma Süreçlerine Anlamlı Katılımı" başlıklı politika özetinde ise gençlerin ulusal düzeyde kamu politikası oluşturma ve karar alma süreçlerine katılım bağlamında etki düzeylerinin düşük olduğu raporlanmıştır (UN, 2023). Bu noktada yerel ve küresel ölçekte eşitsizliklerin artması ve çeşitlenmesi, gençlik politikalarında bu konunun önceliklendirilmesi gerektiğini gözler önüne sermektedir. Borojević ve arkadaşları (2023) ise gençlik katılımının sürdürülebilir kalkınma hedeflerine yönelik farkındalığın gelişmesinde ve toplumsal dönüşümün sağlanmasında katalizör işlevi görebileceğini belirtmektedir. Yapılan araştırmalarda da vurgulandığı üzere gençlerin kaliteli bir yaşam sürmeleri, fiziksel ve ruhsal açıdan sağlıklı olma ve eğitim ile istihdama erişim durumları yaşam memnuniyetlerine önemli ölçüde etki etmektedir (Kahya, 2020; Köse, 2024; Upadaya ve Salmela-Aro, 2017). Türkiye'de "Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları Değerlendirme" raporundan da anlaşılabileceği üzere katılım konusu eşitsizliklerle yakından ilgilidir. Eşitsizliğin yüksek olması özellikle eğitim ve istihdam, ekonomik etkinlik, politik temsil gibi alanlarda geride kalınmasına neden olmaktadır (Arı ve ark., 2019).

Bu bibliyometrik çalışmada Türkiye'de öne çıkan araştırma eğilimleri incelendiğinde, gençlik katılımına ilişkin literatürün sınırlı olduğu görülmektedir. Şener (2014) kadın ve gençlerin katılımını odağa aldığı çalışmasında

özellikle sosyal ve politik bağlamda katılımın temsiliyetinin önemli olduğunu belirtmektedir. Lüküslü ve Walther (2021) ise resmi katılım mekanizmalarına erişim açısından gençler arasındaki eşitsizliklere ve Türkiye’de gençlik katılımının merkeziyetçi yapısına dikkat çekmektedir. Öte yandan Gökçe-Kızılkaya ve Onursal-Besgül (2017) gençlerin yerel politikalara katılımını ele aldıkları çalışmalarında yeterince desteklenmeyen kent konseyleri ile gençlik meclislerinin sürdürülebilir ve kapsayıcı bir katılım mekanizması oluşturamadığını ve uygulamada işlevsiz kaldığını ileri sürmektedirler. Dolayısıyla sürdürülebilir kalkınma hedeflerinde sağlık, eğitim ve eşitlik konularının önde olduğu düşünüldüğünde; gençlerin sosyal, ekonomik ve politik katılımlarının hizmetlere erişimlerine ve kaynaklarla bağlantı kurmalarına olanak sağlayabileceği ifade edilebilir.

Bu araştırmada yazarların atıf ağırlarına göre Astraea Augsburg ve Shakuntala Banaji öne çıkmıştır. Bu alanda en fazla eser yayınlayan ilk on yazar içerisinde Banaji, Shakuntala ilk sırada yer almıştır. Bu bağlamda bu yazarlar, akademik üretkenlikleri ile gençlik katılımı literatüründe önemli bir etkiye sahiptir.

Philippa Collin ve Magenta Simmons, gençlik katılımı üzerine en fazla bağlantıya sahip ve iş birliği yapan yazarlardır. Bibliyografik açıdan en fazla eşleşmeye sahip olan yazarlar ise Patton ve ark. (2016), Manago ve ark. (2008), Karver ve ark. (2006), Wang (2006) ve Mitra (2004) olarak öne çıkmıştır. Bu noktada gençlik katılımı alanında yayınlanan çalışmalar, eser üretkenliği ve yazarlar arası iş birliği açısından farklılık göstermektedir. Ayrıca en fazla esere sahip kurumlar arasında University of California System, University of London, University of Melbourne, University of Sydney, University of Michigan yer almıştır. Kurumların atıf ağırlarına göre ise University of Melbourne ve University of Sydney öne çıkmıştır. Bu noktada atıf ağırları açısından ABD, İngiltere ve Avustralya gibi ülkelerin öne çıkması, bu ülkelerde gençlik katılımıyla ilgili literatürdeki bilimsel üretkenliğin yoğunluğunu göstermektedir. Bu Anglo-Sakson ülkelerde gençlik katılımı sivil toplum ve aktif vatandaşlık ilkeleriyle temellenmiştir. ABD’de gençlik politikaları bağlamında katılımın, kamusal alanda aktif vatandaşlık ve demokrasiyle bağlantılı biçimde ele alındığı görülmektedir (Bessant, 2003). İngiltere’de gençlik parlamentosu ve gençlik konseylerinin aktif olarak uygulanması özellikle gençlerin politika yapım süreçlerine katılımı açısından önemlidir (Smith ve ark., 2023). Avustralya’da ise gençlik danışma grupları ve komiteleri gençlerin katılım modelleri üzerine uygulama örnekleri olarak öne çıkmaktadır (Youth Democracy Cohort, 2023). Türkiye’de ise gençlik katılımı henüz temsili düzeyde kalmakta ve gençlerin karar alma süreçlerine katılımını mümkün kılan veri temelli uygulamaların gerçekleştirilmesi gerekmektedir.

Bu araştırmanın sınırlılığı elde edilen verilerin Web of Science veri tabanında 1981-2024 yılları aralığında taranan çalışmaları kapsamasıdır. Bu nedenle araştırmada verilerin elde edildiği tarihten sonra yayınlanan çalışmalarla Scopus, PubMed veya Google Scholar gibi diğer önemli veri tabanlarında yer alan yayınlar analize dâhil edilememiştir. Bu bağlamda tek bir veri tabanının seçilmesi, diğer veri tabanlarında yer alan disiplinler arası gençlik çalışmalarının göz ardı edilmesine neden olabilir. Gelecek araştırmalar farklı veri tabanlarını kapsayabilir ve karma yöntemleri kullanarak daha bütüncül analizlerle bu eksiklikleri giderebilir.

Sonuç ve Öneriler

Gençlik refahı alanında katılım, gençlere yönelik hizmetlerin gençlerle birlikte planlanmasında dikkate alınması gereken çok boyutlu bir konudur. Gençlik katılımı çocukluktan yetişkinliğe geçen süreçte gençlerin haklarının korunmasında, aktif vatandaşlığın gelişiminde, gençler arasında fırsat eşitliğinin, kaynakların sürdürülebilirliğinin, sosyal adaletin ve dolayısıyla kalkınmanın sağlanmasında önemli işlevlere sahiptir.

Bu bibliyometrik çalışma sonucunda gençlik katılımı üzerine yayınlanan eserlerin 2004 yılından sonra artması; gençlik politikaları odağında katılımın, ulusal ve uluslararası düzeyde artan bir biçimde önceliklendirildiğini

göstermektedir. Ayrıca bu konuda yapılan çalışmalar alan bazlı değerlendirildiğinde eğitim, psikoloji, kamu, çevre ve iş sağlığı, sosyal hizmet gibi disiplinlerin öne çıktığı görülmektedir. Bunun yanı sıra anahtar kelime analizi sonuçlarında dikkat çeken kavramlar politik katılım, adolesanlar, sivil katılım, sosyal medya ve vatandaşlık olarak bulunmuştur. Bu bağlamda gençlik katılımı konusunda gelecekte yapılacak araştırmaların sağlık, ekonomi, politika, teknoloji, ekoloji ve sosyal güvenlik gibi disiplinler arası yaklaşımlarla ele alınması önerilebilir. Gençlere yönelik araştırma, hizmet, program ve politika geliştirme süreçlerinde katılımın (ekonomik, sosyal, politik, kültürel, dijital vb.) farklı parametrelerine odaklanmak gerekmektedir.

Gençlik politikalarında sağlıklı yaşamın, kaliteli eğitimin ve fırsat eşitliğinin teşvik edilmesi önemlidir. Çünkü gençlik katılımı; gençlerin yaşadığı bölge (kır/kent), eğitim düzeyi, toplumsal cinsiyet, sosyo-ekonomik statü ve teknolojiye erişim gibi faktörlerle bağlantılıdır. Gençlerin ihtiyaçlarını tespit etmeye yönelik Gençlik ve Spor Bakanlığı, üniversiteler ve sivil toplum iş birliği ile dijital uygulamalar geliştirilebilir. Bu dijital uygulamalar psikolojik yardım alma, sosyal destek, istihdam olanaklarına erişim, eğitim, politik katılım gibi çeşitli ihtiyaç alanlarını kapsayabilir. Örneğin, gençlerin bütüncül iyi olma halini desteklemek için online danışmanlık ve kriz müdahale hatları oluşturulabilir. Eğitim alanında rehberlik, kariyer desteği, istihdamla ilgili süreçlerde danışmanlık sağlayan platformlar geliştirilebilir. Bu dijital uygulamalar sayesinde ulusal ve uluslararası ölçekte gençlik alanında sürdürülebilir kalkınma hedefleri temelli izleme programları da geliştirilebilir.

Gençlik katılımı üzerine yapılan bu bibliyometrik analizde önde gelen yazarlar ve kurumlar incelendiğinde, gençlik katılımının teşvik edildiği ve bu konu üzerine katılımcı eylem araştırmalarının gerçekleştirildiği ülkelerin (ABD, İngiltere ve Avustralya gibi) dikkat çektiği görülmektedir. Bu noktada ilgili alan yazının yerel ve küresel bağlamda dengeli olmadığı belirtilebilir. Ulusal ve uluslararası alanda bu konuya özgü katılımcı eylem araştırmalarının gerçekleştirilmesi ve gençlik katılımının ölçme ve değerlendirilmesi için gerekli fon ve destek mekanizmaları geliştirilmesi önerilebilir.

EXTENDED ABSTRACT

Bibliometric Analysis of Studies on Youth Participation

*Hatice Öztürk**

Introduction

Youth participation is crucial in the development of programs, interventions and policies that are designed to promote the well-being of young individuals (Williams et al., 2024). Research indicates that youth participation remains inadequate in the social, economic and political contexts at both national and international levels (Altun and Kasımoğlu, 2016; Barber, 2009; Brady et al., 2023). At this point, it is of considerable importance to conduct an in-depth examination of the studies in the field of youth participation in order to identify future research trends. The objective of this study is to conduct a thorough review of the extant literature on youth participation using data obtained from the Web of Science (WOS) database and to reveal current trends. In this regard, the study seeks to answer the following questions:

1. How are the studies on youth participation distributed by year and research area?
2. What is the distribution of studies on youth participation in relation to the Sustainable Development Goals (SDGs)?
3. Who are the most productive authors and institutions in the field of youth participation?
4. Who are the authors who collaborate and connect the most in the field of youth participation?
5. Who are the most frequently cited authors, countries and institutions in studies on youth participation?
6. What are the most frequently used keywords by authors in studies on youth participation?
7. What is the bibliographic coupling status of the publications in youth participation research?

Method

In this study, publications concerning youth participation were examined using bibliometric analysis methods. To access the data, the Web of Science (WOS) database was utilized on December 19, 2024. In

* Res. Asst. Dr., Aksaray University, Faculty of Health Sciences, Department of Social Work, Aksaray, Türkiye, haticeozturk@aksaray.edu.tr, ORCID: 0000-0002-4982-3257

this database, a comprehensive search was conducted across all fields without imposing any restrictions on document type, language or index using the keyword 'youth participation'. The 1366 studies obtained were analyzed using the VOSviewer (1.6.19) software package.

Result and Discussion

The results of this study indicate that the most works on youth participation were published in 2024 and that there has been an increase in studies in this field since 2004. This finding aligns with international initiatives, including youth action reports and youth strategies that have been developed since the 2000s (UN, 2010). Studies published on youth participation have been generally conducted in the fields of social sciences, education, psychology, public health, environmental and occupational health and social services. The factors influencing youth participation include geographical location, educational attainment, gender, socio-economic status and technological access. For this reason, improvements in the areas of health and education are on the agenda of youth policies. In this context, the current study underscores the sustainable development goals of "good health and well-being", "quality education" and "reduced inequalities". Conversely, a salient finding of the study is that the most frequently used keywords in the authors' works are youth, participation, young people, political participation, adolescence, civic participation, social media and citizenship. As highlighted in various studies, social media and digital technologies play a pivotal role in fostering the civil and political engagement of young individuals (Cender and Kuş, 2024; Kim, 2023; Lin and Hong, 2016). In this context, digital applications (e.g., crisis intervention lines and online counseling) can be developed to identify the various needs of young people, such as psychological help, social support, access to employment opportunities, education and political participation. This bibliometric study has revealed that the literature on youth participation in Turkey is limited. Existing studies underscore the disparities among young people, the dearth of representation in social and political participation and the necessity for inclusive participation mechanisms (Gökçe-Kızılkaya and Onursal-Beşgül, 2017; Lüküslü and Walther, 2021; Şener, 2014).

In the current study, it was found that the authors Astraea Augsburg and Shakuntala Banaji have had a significant impact on the youth participation literature with their academic productivity. Philippa Collin and Magenta Simmons have demonstrated a remarkable propensity for establishing connections and collaborations in the domain of youth participation. The authors with the most bibliographic matches are PPatton et al. (2016), Manago et al. (2008), Karver et al. (2006), Wang (2006), and Mitra (2004). The institutions that have been identified as having the most works include the following: the University of California, the University of London, the University of Melbourne, the University of Sydney and the University of Michigan. With respect to institutional citation networks, the University of Melbourne and the University of Sydney are particularly noteworthy. In this context, the prominence of countries such as the United States, the United Kingdom and Australia in terms of citation networks underscores the intensity of scientific productivity in the literature on youth participation based on the principles of civil society and active citizenship in these nations. The development of youth participation in Turkey, which is currently at a representative level, can be facilitated by the implementation of data-driven applications that empower young individuals to engage in decision-making processes.

Kaynakça/References

- Akfırat, O. N. (2016). *Influential factors in political and civic participation of university students*. O. Titrek, M. Potmesil, R. Vojtech, D. Z. Gunes, S. Eksioglu ve G. S. Gültekin (Eds.), *Proceedings of ICLEL 2015: 1st International Conference on Lifelong Learning and Leadership for All* (ss. 187–202) içinde. Sakarya Üniversitesi.
- Altın, E. ve Kasimoğlu, M. (2016). Gençlerin sosyo-ekonomik ve siyasal katılımları: Dünyadan örnekler ve Türkiye için öneriler. *Gençlik Araştırmaları Dergisi*, 4(1), 149-180.
- An, İ., Yıkılmaz, R. F., Üstünişik, B., Rahmanlar, M., Altınsoy, S., Arlı-Yılmaz, S., Dilekli, S. ve Bulut, M. (Eds.). (2019). *Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları Değerlendirme Raporu*. Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı.
- Ballard, H. L., Dixon, C. G. ve Harris, E. M. (2017). Youth-focused citizen science: Examining the role of environmental science learning and agency for conservation. *Biological Conservation*, 208, 65-75. <https://doi.org/10.1016/j.biocon.2016.05.024>
- Banaji, S. (2008). The trouble with civic: A snapshot of young people's civic and political engagements in twenty-first-century democracies. *Journal of Youth Studies*, 11(5), 543-560.
- Barber, T. (2009). Participation, citizenship, and well-being: Engaging with young people, making a difference. *Young*, 17(1), 25-40. <https://doi.org/10.1177/11033088080170>
- Bessant, J. (2003). Youth participation: a new mode of government. *Policy Studies*, 24(2-3), 87-100.
- Borojević, T., Petrović, N., Radaković, J. A., Glomazić, H., Radojičić, M., Milenković, N., Maletić, D. ve Maletić, M. (2023). Youth participation for sustainable value creation: The role and prioritization of SDGs. *Sustainability*, 15(23), 16456. <https://doi.org/10.3390/sui52316456>
- Bowman, B. (2020). 'They don't quite understand the importance of what we're doing today': The young people's climate strikes as subaltern activism. *Sustainable Earth*, 3(1), 1-13.
- Brady, L. M., Miller, J., McFarlane-Rose, E., Noor, J., Noor, R. ve Dahlmann-Noor, A. (2023). "We know that our voices are valued, and that people are actually going to listen": Co-producing an evaluation of a young people's research advisory group. *Research Involvement and Engagement*, 9(1), 11. <https://doi.org/10.1186/s40900-023-00419-4>
- Cahill, H. ve Dadvand, B. (2018). Re-conceptualising youth participation: A framework to inform action. *Children and Youth Services Review*, 95, 243-253. <https://doi.org/10.1016/j.childyouth.2018.11.001>
- Cammaerts, B., Bruter, M., Banaji, S., Harrison, S. ve Anstead, N. (2016). *Youth participation in democratic life: Stories of hope and disillusion*. Springer.
- Cender, G. ve Kuş, Z. (2023). Gençlerin dijital ortamlarda siyasal katılımları. *Türkiye Bilimsel Araştırmalar Dergisi*, 9(2), 126-146.
- Checkoway, B. (2011). What is youth participation?. *Children and Youth Services Review*, 33(2), 340-345. <https://doi.org/10.1016/j.childyouth.2010.09.017>
- Dereli, A. B. (2024). Vosviewer ile bibliyometrik analiz. *Communicata*, 28, 1-7. <https://doi.org/10.32952/communicata.1517725>
- Donthu, N., Kumar, S., Mukherjee, D., Pandey, N. ve Lim, W. M. (2021). How to conduct a bibliometric analysis: An overview and guidelines. *Journal of Business Research*, 133, 285-296.
- Douglas, A. (2023). NGO reflections on putting the youth first: Improving youth participation in development practice. *Development in Practice*, 33(6), 700-712. <https://doi.org/10.1080/09614524.2023.2213861>
- European Union. (2025). *EU Youth Report 2024: Looking at how youth are shaping the future*. 5 Mayıs 2025 tarihinde https://youth.europa.eu/news/eu-youth-report-2024-looking-how-youth-are-shaping-future_en adresinden erişim sağlandı.
- Gençlik ve Spor Bakanlığı. (2013). *Ulusal Gençlik ve Spor Politikası Belgesi*. 30 Mayıs 2025 tarihinde https://gsb.gov.tr/dist/mevzuatdosyalar/mevzuatlar/ulusal_genclik_ve_spor_politikasi.pdf adresinden erişim sağlandı.
- Gençlik ve Spor Bakanlığı. (2024). *Gençlik politikasını belirliyor*. 27 Mayıs 2025 tarihinde <https://genclikhizmetleri.gov.tr/hizmetlerimiz/ozel-projeler-2/genclik-politika-belgesi/> adresinden erişim sağlandı.
- Global Coalition on Youth, Peace, and Security. (2022). *Implementing the youth, peace and security agenda at country-level: A guide for public officials*. Office of the UN Secretary-General's Envoy on Youth.
- Gökç-Kızılkaya, S. ve Onursal-Başgöl, Ö. (2017). Youth participation in local politics: City councils and youth assemblies in Turkey. *Southeast European and Black Sea Studies*, 17(1), 97-112.
- Harris, A., Wyn, J. ve Younes, S. (2010). Beyond apathetic or activist youth: 'Ordinary' young people and contemporary forms of participation. *Young*, 18(1), 9-32. <https://doi.org/10.1177/110330880901800103>

- Havlicek, J., Curry, A. ve Villalpando, F. (2018). Youth participation in foster youth advisory boards: Perspectives of facilitators. *Children and Youth Services Review*, 84, 255-270. <https://doi.org/10.1016/j.childyouth.2017.12.016>
- Head, B. W. (2011). Why not ask them? Mapping and promoting youth participation. *Children and Youth Services Review*, 33(4), 541-547. <https://psycnet.apa.org/doi/10.1016/j.childyouth.2010.05.015>
- ILO (International Labour Organization). (2024). World Employment and Social Outlook: September 2024 Update. 10 Eylül 2024 tarihinde <https://www.ilo.org/publications/flagship-reports/world-employment-and-social-outlook-september-2024-update> adresinden erişim sağlandı.
- Kahya, Y. (2020). Gençlerin yaşam kalitesi ve gelecek beklentileri. *Business & Management Studies: An International Journal*, 8(1), 950-968.
- Kalaycıoğlu, S. ve Çelik, K. (2008). Genç insanın vatandaş olma ve tanınma hakkı. *İnsan Hakları Yıllığı*, 26, 41-57.
- Karver, M. S., Handelsman, J. B., Fields, S. ve Bickman, L. (2006). Meta-analysis of therapeutic relationship variables in youth and family therapy: The evidence for different relationship variables in the child and adolescent treatment outcome literature. *Clinical Psychology Review*, 26(1), 50-65. <https://doi.org/10.1016/j.cpr.2005.09.001>
- Kim, S. J. (2023). The role of social media news usage and platforms in civic and political engagement: Focusing on types of usage and platforms. *Computers in Human Behavior*, 138, 107475.
- Kolleck, N. ve Schuster, J. (2022). Youth participation in global policy networks on climate change. *International Journal of Educational Research*, 114, 102002. <https://doi.org/10.1016/j.ijer.2022.102002>
- Konuralp, Ö. (2016). *Different dynamics of youth participation in Mardin, Turkey* (Master's thesis, Middle East Technical University).
- Köse, M. F. (2024). Türkiye'de gençliğin toplumsal değişimi: 2011-2023 TÜİK istatistiklerine dayalı bir inceleme. *Gençlik Araştırmaları Dergisi*, 12(33), 114-136.
- Larsson, I., Staland-Nyman, C., Svedberg, P., Nygren, J. M. ve Carlsson, I. M. (2018). Children and young people's participation in developing interventions in health and well-being: a scoping review. *BMC Health Services Research*, 18, 1-20. <https://doi.org/10.1186/s12913-018-3219-2>
- Lin, T. T. ve Hong, A. Y. (2016). Different but not that different: New media's impact on young voters' political participation. J. Y. S. Ang, C. K. Heng ve S. A. Tan (Eds.), *Battle for hearts and minds: New media and elections in Singapore* (ss. 121-142) içinde. World Scientific.
- Lüküslü, D. ve Walther, A. (2021). 'I wanted to take on a lot of responsibility'. Reconstructing biographies of young people engaged in formal participation. *Journal of Youth Studies*, 24(8), 1068-1084.
- Macauley, T., Rolker, H. B., Scherer, M., Brock, J., Savona, N., Helleve, A. ve Knai, C. (2022). Youth participation in policy-making processes in the United Kingdom: A scoping review of the literature. *Journal of Community Practice*, 30(2), 203-224. <https://doi.org/10.1080/10705422.2022.2073308>
- Mairesse, P. (2009). Youth work and policy at European level. *Relevance for youth policy today*, 13. https://ninfea-associazione.it/wp-content/uploads/2021/12/1.VOLUME-1_History_of_youth_work.pdf#page=13
- Manago, A. M., Graham, M. B., Greenfield, P. M. ve Salimkhan, G. (2008). Self-presentation and gender on MySpace. *Journal of Applied Developmental Psychology*, 29(6), 446-458. <https://doi.org/10.1016/j.appdev.2008.07.001>
- Markscheffel, B. ve Schröter, F. (2021). Comparison of two science mapping tools based on software technical evaluation and bibliometric case studies. *COLLNET Journal of Scientometrics and Information Management*, 15(2), 365-396.
- Mitra, D. L. (2004). The significance of students: Can increasing "student voice" in schools lead to gains in youth development? *Teachers College Record*, 106(4), 651-688. <https://doi.org/10.1111/j.1467-9620.2004.00354.x>
- OECD (2017). Engaging youth in policy-making processes (Module 6). *Evidence-based Policy Making for Youth Well-being: A Toolkit* (pp. 147-160) içinde. OECD Development Policy Tools, OECD Publishing. <http://dx.doi.org/10.1787/9789264283923-en>
- OECD. (2023). *Recommendation of the council on creating better opportunities for young people*. 27 Mayıs 2025 tarihinde <https://legalinstruments.oecd.org/en/instruments/OECD-LEGAL-0474> adresinden erişim sağlandı.
- Öktem, M. K., Demirhan, K. ve Demirhan, H. (2014). The usage of e-governance applications by higher education students. *Educational Sciences: Theory & Practice*, 14, 1925-1943.
- Özer, Y. E. (2011). Gençlerin toplumsal yaşama katılımı ve yerel yönetimlerin rolü. *Dokuz Eylül Üniversitesi İktisadi İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 26(1), 43-65.
- Patton, G. C., Sawyer, S. M., Santelli, J. S., Ross, D. A., Afifi, R., Allen, N. B., Arora, M., Azzopardi, P., Baldwin, W., Bonell, C., Kakuma, R., Kennedy, E., Mahon, J., McGovern, T., Mokdad, A. Patel, V., Petroni, S., Reavley, N., Taiwo,

K.... ve Viner, R. M. (2016). Our future: A Lancet commission on adolescent health and wellbeing. *The Lancet*, 387(10036), 2423-2478. [https://doi.org/10.1016/S0140-6736\(16\)00579-1](https://doi.org/10.1016/S0140-6736(16)00579-1)

- Ren, J. (2024). Promoting positive youth development in rural communities: Integrating social work, psychology, and education. *Plos One*, 19(9), e0309989.
- Sala-Torrent, M. ve Planas-Lladó, A. (2024). Enhancing youth voices: Exploring community participation through youth workers. *Children and Youth Services Review*, 160, 107600. <https://doi.org/10.1016/j.childyouth.2024.107600>
- Severcan, Y. C. (2015a). Planning for the unexpected: Barriers to young people's participation in planning in disadvantaged communities. *International Planning Studies*, 20(3), 251-269.
- Severcan, Y. C. (2015b). The effects of children's participation in planning and design activities on their place attachment. *Journal of Architectural and Planning Research*, 271-293.
- Şener, T. (2012). Civic engagement of future teachers. A. Karahoca ve S. Kanbul (Eds.), *Proceedings of the First World Conference on Innovation and Computer Sciences (INSODE 2011)*, (ss. 4-9) içinde. Elsevier.
- Şener, T. (2014). Civic and political participation of women and youth in Turkey: An examination of perspectives of public authorities and NGOs. *Journal of Civil Society*, 10(1), 69-81.
- Sipahi Döngül, E. (2024). Örgütsel inovasyon üzerine yapılan çalışmaların bibliyometrik analizi. *İktisadi İdari ve Siyasal Araştırmalar Dergisi*, 9(23), 117-132. <https://doi.org/10.25204/iktisad.1359997>
- Smith, J., Fischer, F., Freitas, G., Williams, J., Manuch, M., Dixey, A. ve Gill., V. (2023). *Youth Engagement Impact Study*. 30 Mayıs 2025 tarihinde https://assets.publishing.service.gov.uk/media/64ac03a6c933c10012f9dffa/Youth_Engagement_Impact_Study_DCMS_-_final_report_2.o.pdf adresinden erişim sağlandı.
- Sprague Martinez, L., Richards-Schuster, K., Teixeira, S. ve Augsburg, A. (2018). The power of prevention and youth voice: A strategy for social work to ensure youths' healthy development. *Social Work*, 63(2), 135-143. <https://doi.org/10.1093/sw/swx059>
- T. C. Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı (2023). *On İkinci Kalkınma Planı (2024-2028)*. 27 Mayıs 2025 tarihinde https://www.sbb.gov.tr/wp-content/uploads/2023/12/On-Ikinci-Kalkinma-Plani_2024-2028_11122023.pdf adresinden erişim sağlandı.
- Tekindal, M. (2017). The position of the youth in political participation. *Sosyal Politika Çalışmaları Dergisi*, 17(39), 119-140.
- Tzankova, I. ve Cicognani, E. (2019). Youth participation in psychological literature: A semantic analysis of scholarly publications in the PsycInfo database. *Europe's Journal of Psychology*, 15(2), 276.
- UN. (2010). *World Programme of Action for Youth*. 30 Mayıs 2025 tarihinde <https://www.un.org/development/desa/youth/world-programme-of-action-for-youth/html> adresinden erişim sağlandı.
- UN. (2015). *Transforming our world: the 2030 Agenda for Sustainable Development*. 25 Mayıs 2025 tarihinde <https://sdgs.un.org/2030agenda> adresinden erişim sağlandı.
- UN. (2022). *Young people's meaningful involvement vital for advancing Sustainable Development Goals, speakers stress as youth forum concludes*. 27 Mayıs 2025 tarihinde <https://press.un.org/en/2022/ecosoc7076.doc.htm> adresinden erişim sağlandı.
- UN. (2023). *Our Common Agenda Policy Brief 3 Meaningful Youth Engagement in Policy and Decision-making Processes*. 29 Mayıs 2025 tarihinde <https://www.un.org/sites/un2.un.org/files/our-common-agenda-policy-brief-youth-engagement-en.pdf> adresinden erişim sağlandı.
- UNICEF. (2021). *Participation and Engagement*. 29 Mayıs 2025 tarihinde <https://www.unicef.org/serbia/en/participation-and-engagement#:~:text=Youth%20participation%20means%20youth%20are,and%20strengthening%20of%20democratic%20values> adresinden erişim sağlandı.
- Upadaya, K. ve Salmela-Aro, K. (2017). Developmental dynamics between young adults' life satisfaction and engagement with studies and work. *Longitudinal and Life Course Studies*, 8(1), 20-34. <https://doi.org/10.14301/lcs.v8i1.398>
- Van Eck, N. ve Waltman, L. (2010). Software survey: VOSviewer, a computer program for bibliometric mapping. *Scientometrics*, 84(2), 523-538. <https://doi.org/10.1007/s11192-009-0146-3>
- Zeldin, S., Christens, B. D. ve Powers, J. L. (2013). The psychology and practice of youth-adult partnership: Bridging generations for youth development and community change. *American Journal of Community Psychology*, 51(3), 385-397. <https://doi.org/10.1007/s10464-012-9558-y>
- Walther, A., Lüküslü, D. G., Loncle, P. ve Pais, A. (2021). Regimes of youth participation? Comparative analysis of youth policies and participation across European cities. *Young*, 29(2), 191-209.

- Wang, C. C. (2006). Youth participation in photovoice as a strategy for community change. *Journal of Community Practice*, 14(1-2), 147-161. https://doi.org/10.1300/J125v14n01_09
- Williams, K. K., Evans, C., Mazaniello-Chézol, M. ve Adams, A. M. (2024). Mitigating mental health and wellbeing challenges among young populations: A scan of youth-led initiatives across Canada to inform psychosocial program development. *Children and Youth Services Review*, 156, 107323. <https://doi.org/10.1016/j.childyouth.2023.107323>
- Wong, N. T., Zimmerman, M. A. ve Parker, E. A. (2010). A typology of youth participation and empowerment for child and adolescent health promotion. *American Journal of Community Psychology*, 46(1), 100-114. <https://doi.org/10.1007/s10464-010-9330-0>
- Wright, E. ve Ord, J. (2015). Youth work and the power of 'Giving voice': A reframing of mental health services for young people. *Youth & Policy*, (115), 63-84.
- Yamaguchi, S., Bentayeb, N., Holtom, A., Molnar, P., Constantinescu, T., Tisdall, E. K. M., Tuong, J., Iyer, Sn. N. ve Ruiz-Casares, M. (2023). Participation of children and youth in mental health policymaking: A scoping review [Part I]. *Administration and Policy in Mental Health and Mental Health Services Research*, 50(1), 58-83. <https://doi.org/10.1007/s10488-022-01223-0>
- Youth Democracy Cohort. (2023). *Australia – Youth Political Participation*. 30 Mayıs 2025 tarihinde <https://youthdemocracycohort.com/stories/australia-youth-political-participation/#:~:text=Key%20Successes&text=Beyond%20voting%2C%20youth%20engagement%20in,to%20run%20for%20political%20offices> adresinden erişim sağlandı.